

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/108/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7715220828
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7715220828.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne C.. Z. Z., nar. X.X.XXXX, bytom Z., A.. B.. O. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom, Michalovce, Kpt. Nálepku 8 proti žalovanej Z.. T. Č., bytom D. XX, zastúpenej JUDr. Vladimírom Baťalíkom, advokátom, Michalovce, Š. Kukuru 14, za účasti intervenienta na strane žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 11C/534/2015-639 zo 14.12.2020 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobkyni sumu 5.737,80 eur titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v súvisiacom výroku, ktorým žalobkyni voči žalovanej bola priznaná 100% náhrada trov konania vychádzajúca z prisúdenej sumy.

M e n í rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobkyni 5,05% úrok z omeškania od 2.3.2017 do zaplataenia z istiny 5.737,80 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku tak, že žalobu v tejto časti z a m i e t a.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej v celom rozsahu vychádzajúcom z prisúdenej sumy.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 5.737,80 eur titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia s 5,05% úrokom z omeškania od 2.3.2017 do zaplataenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, konanie o sumu 275,10 eur zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol s tým, že žalobkyni priznal voči žalovanej 100% náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala pôvodne zaplataenia sumy 9.471,30 eur tvrdiac, že dňa 12.12.2012 v čase okolo 12,00 hod. pri vychádzaní z administratívnej budovy patriacej žalovanej na chodník spadla z dôvodu neodhrnutého a šmykľavého chodníka, pričom utrpela viacnásobnú zlomeninu na úrovni členkového ľavého kĺbu, v dôsledku čoho bola dvakrát operovaná a žalovaná suma predstavuje náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Vzal do úvahy obranu žalovanej, ktorá navrhla žalobu zamietnuť. Z lekárskej správy vyhotovenej Z.. Z. G. dňa 11.12.2014 mu vyplynulo, že tento vyhodnotil bolestné položkou 201d vo výške 100 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia spolu vo výške 502,5 bodov, po čiastočnom zvýšení bodového hodnotenia o 50%. Popísal ďalej zistenia vyplývajúce z vyjadrení žalovanej, ako aj vedľajšieho účastníka vystupujúceho na žalovanej strane a charakterizoval pojem škody. Zo zmluvy č. 1/2011 o nájme nebytových priestorov uzavretej medzi prenajímateľom - žalovanou a nájomcom Mifis s.r.o. zistil, že

prenajímateľka ňou prenechala nájomcovi do prenájmu nebytové priestory, pozostávajúce z dvoch miestností a nájomca sa zaviazal vykonávať bežnú údržbu prenajatých priestorov, ako aj ich upratovanie na vlastné náklady. Venoval sa ďalej podstatným častiam výpovedí žalobkyne a svedkov A. E., Z.Š. Z., N. T., Z. E., P. B. G., A. Z. E., E. Č. B. P. Z. a citoval aj podstatné časti vyjadrení sporových strán prednesených v priebehu sporu. Popísal ďalej zistenia z predloženého súkromného znaleckého posudku č. 110/2018, vyhotoveného Z.. A. R., ako aj závery plynúce zo znaleckého posudku znalca Z.. Ľ. R., PhD., ktorý bolestné stanovil na 265 bodov a to za položky 203d, 232b a 239, keď k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne pre účely hodnotenia bolestného v prípade položky 239 došlo dňa 30.5.2014 a pri ďalších dvoch položkách dňa 24.7.2013 a ďalej znalec sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil počtom 320 bodov, keď k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo dňa 4.12.2014. Citoval podrobne obsah vyjadrení strán, ako aj intervenienta k znaleckému posudku a právne vec posúdil podľa § 415, § 420 ods. 1 a § 444 Občianskeho zákonníka a citoval aj § 3, § 4, § 5 a § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. a ďalej § 9 ods. 2 a §9a ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. a k otázke premlčania aj § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Popísal podmienky pre priznanie odškodnenia vo forme náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia a plne sa stotožnil s názorom žalobkyne v otázke pasívnej legitímácie žalovanej v danom konaní. Vysporiadal sa s námietkami žalovanej popierajúcej jej zodpovednosť za spôsobenú škodu s odkazom na právnu úpravu, týkajúcu sa nájmu a podnájmu nebytových priestorov a upozornil, že žalovaná si bola vedomá povinnosti zabezpečiť zjazdnosť vstupu do budovy, čoho dôkazom je aj fakt, že uzavrela s intervenientom poisťňu zmluvu na poistenie zodpovednosti a bol toho názoru, že všetky zodpovednostné predpoklady za spôsobenú škodu u žalovanej sú dané. Táto si nepočínala tak, aby zamedzila vzniku škody a v zimnom období neudržiavala chodníky a nezabezpečila ich schodnosť, čo vyplynulo zo svedeckých výpovedí svedkov E., A. E., S. Z. B. S. T., keď tento bol priamo svedkom úrazu idúc za žalobkyňou, keď popísal, že jej dal pri chôdzi prednosť a následne pri otvorení dverí sa táto šmykla a spadla na schodíku budovy. Škodu mal preukázanú z lekárskejších správ a nálezov popisujúcich bodové hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Existenciu príčinnej súvislosti videl v porušení právnej povinnosti žalovanej a vznikom škody a mal za to, že ak by žalovaná riadne plnila prevenčnú povinnosť vyplývajúcu jej z § 415 Občianskeho zákonníka a ako vtedajšia výlučná vlastníčka nehnuteľnosti -administratívnej budovy zabezpečila očistenie snehu a námrazy zo schodu podesty a ak by tento vchod opatrla protišmykovou podložkou, nedošlo by k pádu žalobkyne či už na schode alebo na chodníku. Pri rozhodovaní o výške náhrady škody vychádzal zo znaleckého posudku Z.. Ľ. R., ktorý určil výšku bodového hodnotenia bolestného v celkovej hodnote 265 bodov, keď pri položkách 203d a 232b došlo k ustáleniu zdravotného stavu dňa 24.7.2013 a pri položke 239 dňa 30.5.2014. Pri sťažení spoločenského uplatnenia tento znalec ustálil celkový počet bodov na hodnotu 320, kde do nej zahrnul aj novú položku 432 plošné jazvy po operáciách v rozsahu 30 bodov, keď k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne došlo dňa 4.12.2014. Vysporiadal sa aj s námietkou intervenienta namietajúceho čiastočné premlčanie nároku a dospel k záveru, že došlo k premlčaniu nároku, čo sa týka uplatnenia bodového ohodnotenia bolestného za položky 203d a 232d (správne 232b) a v tejto časti žalobu zamietol. K namietanej položke 432a - plošné jazvy v rozsahu 30 bodov nepokladal za podstatné, za akú položku si žalobkyňa uplatnila bolestné a dôležité bolo, že si nárok uplatnila na súde. Podľa jeho názoru ide o odbornú medicínsku otázku, ktorú žalobkyňa pri podaní žaloby nemohla predpokladať a vychádzala tak len z bodového hodnotenia vystaveného Z.. G.. Aj pri namietanej položke 432a mal za to, že táto bola ustálená až v znaleckom posudku znalca Z.. R. a berúc do úvahy, že žalobkyňa si žalobou uplatňovala nárok na náhradu za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia mal za to, že sa nejedná o nové položky a za základ rozhodnutia vzal znalecký posudok č. 13/2020 znalca Z.. R.. Žalobkyňa priznal bolestné hodnotené položkou 239 v rozsahu 45 bodov a tak náhrada pri hodnote 1 bodu 15,72 eur predstavovala 707,40 eur a za sťaženie spoločenského uplatnenia pri počte bodov 320 celková suma odškodnenia predstavuje 5.030,40 eur. V časti, v ktorej žalobkyňa vzala žalobu späť, konanie zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania citoval § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a uviedol, že pri podanej žalobe zo dňa 11.12.2015 žalobkyňa podaním z 28.2.2020 uplatnila aj nárok na úroky z omeškania, odvíjajúce sa od zaslania predžalobnej výzvy na plnenie zo dňa 11.11.2015 a vychádzal z toho, že bolo len na žalobkyňu, či si úrok začala uplatňovať od podania žaloby alebo následne v priebehu konania a preto úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne priznal od 2.3.2017, vychádzajúc pritom aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR z 26.5.2011 sp.zn. 6Cdo/16/2010. Citoval ďalej § 255 ods. 1, 2 CSP a uviedol, že zásadu úspechu vo veci je nutné uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisela od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku a keďže v danej veci výška plnenia bola ustálená znaleckým posudkom znalca Z.. R., priznal žalobkyňu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy.

3. Rozsudok v jeho vyhovujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania napadla včas podaným odvolaním žalovaná, navrhla ho zmeniť a žalobu v plnom rozsahu zamietnuť, resp. rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie a to s poukazom na odvolacie dôvody upravené v § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Citovala odôvodnenie napadnutého rozsudku obsiahnuté v bode 63. a s takto formulovaným názorom nesúhlasila, keď podľa nej konajúci súd žiadnym spôsobom neustálil existujúci skutkový stav v prejednávanej veci a to, kde presne malo dôjsť ku vzniku škodovej udalosti - t.j. či na chodníku pred budovou jej patriacej alebo na schodíku predmetnej budovy. V tomto smere sa i žalobkyňa vyjadrovala v konaní rozdielne a citovala ďalej ústny prednes svojho zástupcu zo dňa 14.6.2016, pričom upozornila na to, že žalobkyňa svoju výpoveď účelovo menila. Ak by súd prvej inštancie dospel k záveru, že k úrazu žalobkyne došlo na schodíku do budovy, jej zodpovednosť by bolo možné hodnotiť podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, konkrétne podľa § 415 a na druhej strane, ak by súd mal za to, že k úrazu došlo na chodníku pred budovou, jej zodpovednosť by sa odvíjala od § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. Namietala tiež, že prvoinštančný súd sa nedostatočne vysporiadal s jej námietkou nedostatku vecnej pasívnej legitímácie v konaní a to s poukazom na platne uzavretú nájomnú zmluvu medzi ňou ako prenajímateľom a obchodnou spoločnosťou Mifis s.r.o. ako nájomcom na druhej strane. Vytkla ďalej súdu prvej inštancie, že sa nedostatočne vysporiadal so svedeckými výpoveďami jej svedkov a to E. Č., P. Z., P. B. G. B. Z. E., ktorých výpovede boli vierohodnejšie ako výpovede svedkov žalobkyne a podľa ich vyjadrení žalobu bolo potrebné zamietnuť z dôvodu nenaplnenia zodpovednostného predpokladu a to jej protiprávneho konania. Keďže sa u nej jedná o osobu staršej ženy, zimnú údržbu jej patriacej nehnuteľnosti nemohla vykonávať osobne a na tieto práce si zabezpečila zamestnancov - vyššie menovaných svedkov. Ak by aj ňou vznesená námietka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nebola opodstatnená, konajúci súd mal i u žalobkyne prihliadať na § 415 a § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže žalobkyňa už pri príchode do budovy si mala údajne všimnúť nevyhovujúci stav schodov do budovy a pri odchode si mala počínať v zmysle prevenčnej povinnosti tak, ako to vyžaduje zákon. Nesúhlasila s tým, ako bola vyhodnotená námietka premlčania uplatnená intervenientom a to pri hodnotených položkách 239 v prípade bolestného a 432a v prípade sťaženia spoločenského uplatnenia, keď s ohľadom na spôsob a čas ich hodnotenia, tieto nároky boli už premlčané. Keďže nárok na zaplatenie úrokov z omeškania bol v konaní uplatnený až podaním doručeným súdu dňa 2.3.2020, bol tento s prihliadnutím na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a súdnu prax uplatnený už po márnom uplynutí lehoty a úroky sú premlčané. Nesúhlasila ani so záverom súdu prvej inštancie o priznaní 100% náhrady trov konania žalobkyne, keďže časť jej nároku bola zamietnutá a zároveň časť nároku bola premlčaná.

4. Intervenient vystupujúci na strane žalovanej sa vo svojom stanovisku stotožnil s odvolaním žalovanej a považoval ho za plne dôvodné. Nesúhlasil s výsledkom posúdenia otázky vecnej pasívnej legitímácie žalovanej, ako aj s posúdením vznesenej námietky premlčania časti nároku. S poukazom na špecifikovanú judikatúru všeobecných súdov mal za to, že i nárok na úroky z omeškania sa premlčal.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Nepovažovala za právne významné pre posúdenie zodpovednosti žalovanej, či k jej pošmyknutiu došlo na schodíku tvoriacom integrálnu súčasť budovy alebo na príľahlom chodníku k nej, keďže v oboch prípadoch bola preukázaná existencia právnej povinnosti žalovanej nahraďiť jej spôsobenú škodu. Boli podľa nej naplnené všetky zodpovednostné predpoklady žalovanej, keď jej povinnosťou ako vlastníčky budovy bolo zabezpečiť bezpečný vstup a východ z jej administratívnej budovy. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaná porušila svoju všeobecnú, resp. generálnu prevenčnú povinnosť zakotvenú v ust. § 415 Občianskeho zákonníka. Z výpovedí svedkov bolo preukázané, že v čase pred vznikom jej úrazu v danej časti Michaloviec snežilo a priestor pred budovou vo vlastníctve žalovanej, ako aj vstup do budovy boli pokryté vrstvou snehu, ktorý nebol odpratávaný. Trvala na tom, že svoje nároky na náhradu škody si uplatnila včas a to minimálne v časti, o ktorej konajúci súd rozhodol v jej prospech.

6. Žalobkyňa v stanovisku k vyjadreniu intervenienta trvala na už podaných písomných vyjadreniach, keď súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom správne a zákonne, vychádzajúc z dostatočne zisteného skutkového stavu.

7. Intervenient vo vyjadrení k stanovisku žalobkyne zo dňa 7.7.2021 trval na názore o opodstatnenosti podaného odvolania, keď vyjadrenia žalobkyne neobsahujú žiadne nové skutočnosti.

8. Krajský súd v Košiciach na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 385 ods. 1 CSP prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach odvolania, t.j. v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP (vymedzenom odvolacími dôvodmi a námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní) a § 379 CSP spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné len sčasti a preto rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobkyni sumu 5.737,80 eur a v súvisiacom výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny. Odvolacie námietky sú dôvodné iba v nepatrnej časti, týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky.

9. Žalobkyňa podala odvolanie z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

11. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

12. Ani jeden z uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, pričom vykonané dôkazy hodnotil podľa ust. § 191 ods. 1, 2 CSP, t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP preto nebol naplnený. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania vzťahujúcich sa na istinu, preto nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

13. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, vrátane všetkých tvrdení a námietok strán konania.

14. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje a dopĺňa nasledovne:

16. Súd prvej inštancie preskúmaným rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni sumu 5.737,80 eur titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a s jeho rozhodnutím a jeho dôvodmi sa stotožňuje aj odvolací súd.

17. Žalovaná v odvolaní vytkla prvoinštančnému súdu, že si neustálil skutkový stav veci a neujasnil si, kde k pádu žalobkyne malo dôjsť - či na chodníku pred budovou jej patriacej alebo na schodíku predmetnej budovy. Táto odvolacia námietka nie je opodstatnená. Prvoinštančný súd pri vyvodzovaní zodpovednosti žalovanej celkom jednoznačne vychádzal z toho, že žalovaná nezabezpečila „očistenie snehu a námrazy zo schodu podesty, tvoriaceho súčasť predmetnej stavby“, čo viedlo k pádu žalobkyne (viď bod 66. odôvodnenia preskúmaného rozsudku). Tento záver pritom je podopretý vykonaným dokazovaním, okrem výpovede žalobkyne i výpoveďami svedkov A. E., N. T.D. B. Z. Z. (viď zápisnicu o pojednávaní z 29.11.2016 na č.l. 110 až 132 spisu). Obzvlášť významné sú pritom výpovede svedkov A. E. B. N. T., ako na veci nezainteresovaných osôb, ktorí priamo na mieste pozorovali pád žalobkyne (svedok T.) a jeho následky (svedok E.) a presne identifikovali miesto, kde k pádu postihnutej došlo.

18. Nie je náležitá ani obrana žalovanej, podľa ktorej nie je v spore pasívne legitimovaná, keďže za úraz nezodpovedá a v rámci svojich možností zimnú údržbu jej patriacej nehnuteľnosti zabezpečovala prostredníctvom zamestnancov. Žiada sa upozorniť na zrejmy rozpor v argumentácii žalovanej, keď na jednej strane zodpovednosť za škodu má snahu preniesť na nájomcov priestorov v budove a na druhej strane poukazuje na to, že pre potreby zabezpečenia zimnej údržby využívala práce poverených zamestnancov.

19. Žalovaná nepreukázala, aby ako vlastníčka administratívnej budovy súp. č. 1067 povinnosť zimnej údržby vstupných priestorov preniesla na nájomcov v nej sa nachádzajúcich nebytových priestorov. Napríklad zo zmluvy uzavretej s obchodnou spoločnosťou Mifis s.r.o. (zmluva na č.l. 71 až 76 spisu) vyplýva len povinnosť nájomcu zabezpečiť bežnú údržbu prenajatých priestorov a ich upratovanie. To, že žalobkyňa si bola vedomá povinnosti zabezpečovať bezproblémový a bezpečný vstup do budovy je evidentné z toho, že zabezpečovala pracovníkov pre zimnú údržbu (E. Č., Z. E.) a v tejto súvislosti uzavrela i poisťnú zmluvu.

20. Ust. § 415 Občianskeho zákonníka je vyjadrením princípu generálnej prevencie, ktorý každému subjektu súkromného práva ukladá povinnosť počínať si tak, aby nedochádzalo o.i. ku škodám a ujme na zdraví fyzických osôb. Ust. § 420 Občianskeho zákonníka vymedzuje všeobecnú zodpovednosť fyzických i právnických osôb za spôsobenú škodu, vychádzajúcu zo zásady zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením akýchkoľvek právnych povinností. Ak vlastník vytvorí pri správe (užívaní) predmetu svojho vlastníctva a nakladaní s ním nebezpečnú situáciu a nevykoná dostatočné opatrenia k odvráteniu mozgnej - hroziacej ujmy, porušuje tým svoje povinnosti. Ak poškodený utrpí ujmu v budove, vrátane vchodu do nej, potom za ňu vlastník budovy zodpovedá v prípade, že jeho konanie pri správe budovy nebolo dostatočné a nevyhovovalo zvyklostiam súkromného života pri bežnom užívaní nehnuteľností, ktoré vyžadujú, aby si vlastník pri správe budovy počínal tak, aby nedochádzalo k nedôvodnej ujme na zdraví inej osoby, prípadne vtedy, pokiaľ v budove vytvoril či toleroval potenciálne nebezpečnú situáciu a nevykonal dostatočné opatrenia k odvráteniu hroziacej ujmy a to s prihliadnutím k povahe priestorov, vrátane vchodu do nich. S odkazom na tieto zásady je namieste očakávať, že vlastník budovy, hlavne v zimných mesiacoch, vykoná zodpovedajúce opatrenia zamedzujúce možnému pádu, zabezpečí priebežné odstraňovanie snehu či námrazy z klzkého povrchu, vchod zabezpečí rohožou či protišmykovou plochou a nebezpečné miesto označí zreteľným spôsobom, aby ho prechádzajúce osoby zaregistrovali a zamerali svoju pozornosť na stav podlahy. V konaní nebolo preukázané, aby žalovaná ako vlastníčka budovy vykonala všetky potrebné opatrenia eliminujúce možnosti pošmyknutia sa a pádu prechádzajúcich osôb, vstup nezabezpečila protišmykovou úpravou a nepostarala sa o dostatočné odstraňovanie snehu či námrazy, v dôsledku čoho bol klzký, o čom vypovedali i svedkovia (viď výpovede svedkov A. E., Z. Z., N. T. B. A., Z. E.).

21. Žalovaná v konaní nepreukázala, aby intenzita starostlivosti o schodnosť priestorov vchodu do budovy zodpovedala konkrétnym poveternostným podmienkam a frekvencovanosti jeho užívania a aby si žalobkyňa pád spôsobila sama v dôsledku neopatrnosti. Hoci prevenčná povinnosť nie je bezbrehá, požiadavka na bezpečný vchod do budovy v danom prípade a za daných okolností sa nevymyká obvyklým a rozumným nárokom kladeným na žalovanú, ako vlastníčku objektu a možno tak

súhlasíť s odôvodneným záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalovaná zodpovedá žalobkyni za spôsobenú škodu.

22. Žalovaná ďalej namietala názory prvoinštančného súdu obsiahnuté v bode 68. odôvodnenia rozsudku, týkajúce sa priznania náhrady bolestného za položku 239 a náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia za položku 432a majúc za to, že tieto nároky sú premlčané.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie dostatočne a v súlade s platnou právnou úpravou vypořiadal so vznesenou námietkou premlčania a žalobkyni náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia priznal v správnej výške.

24. Podľa zaužívanej súdnej praxe samotné bodové ohodnotenie poškodenia zdravia podľa zákonom (zákon č. 437/2004 Z.z.) ustanovených sadzieb sa nepremlčuje. Premlčuje sa iba nárok na náhradu škody (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorý je možné konkretizovať na základe posudku ošetrojúceho lekára (či znalca v konaní). Pokiaľ nárok na náhradu škody tvorí jeden celok, premlčacia doba začína plynúť až vtedy, keď sa poškodený dozvie o celej škode.

25. Žalobkyňa úraz utrpela dňa 12.12.2012 a žalobu súdu prvej inštancie doručila 11.12.2015, pričom si uplatnila nárok na náhradu škody pôvodne v sume 9.471,30 eur. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku Z. L. R., PhD. č. 13/2012, vypracovaného 1.2.2020, doručeného mu 5.2.2020, ktorý si osvojil ako nový a objektívny podklad pre ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, ktorý mala k dispozícii aj samotná poškodená a z neho mohla zistiť nové skutočnosti, umožňujúce jej ustáliť a zistiť výšku spôsobenej škody.

26. Namietanú položku 239 za operačné odstránenie kovového materiálu z ľavého členka zo dňa 7.4.2014 ohodnotil znalec 45 bodmi a pri tomto následku zdravotný stav podľa znalca bol ustálený 30.5.2014 a tento nárok na náhradu škody sa tak nepremlčal. Pri ďalšej namietanej položke č. 432a znalec hodnotil plošné jazvy po operáciách 30 bodmi, pričom zdravotný stav žalobkyne pre účely hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia bol ustálený dňa 4.12.2014 a ani tento nárok sa teda nepremlčal.

27. Odvolateľka napokon namietala aj priznanie úrokov z omeškania žalobkyni, keďže tieto tiež podliehajú premlčaniu a v tejto časti je jej odvolanie sčasti dôvodné.

28. Aj napriek tomu, že judikatúra súdov ohľadom posudzovania otázky premlčania úrokov z omeškania sa vyvíjala, v súčasnosti je ustálený jednotný názor na posudzovanie premlčania úrokov z omeškania, resp. na počiatok plynutia premlčacej doby u úrokov z omeškania tak, že tento je totožný s počiatkom plynutia premlčacej doby peňažného dlhu (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.3.2008 sp.zn. 4Cdo 222/2005 a zo dňa 29.6.2010 sp.zn. 1Cdo 157/2009).

29. Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani.

30. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

31. Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľal, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

33. Podľa § 106 ods. 3 O.s.p. najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

34. Úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, zročnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní (§ 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

35. Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky. Záväzkový právny vzťah, ktorého predmetom je peňažné plnenie, môže byť hlavný alebo vedľajší (akcesorický). O hlavný záväzkový vzťah ide vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu, resp. k získaniu určitej peňažnej čiastky. Vedľajším (akcesorickým) peňažným záväzkovým vzťahom je mimo iného záväzok (povinnosť) dlžníka zo zmluvy alebo zo zákona zaplatiť veriteľovi úrok ako určitú pomernú časť hlavného peňažného záväzku; „úrokový“ právny vzťah môže vzniknúť iba vtedy, ak bol medzi účastníkmi (platne) založený hlavný peňažný záväzkový právny vzťah. Povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z omeškania je jedným z právnych následkov omeškania dlžníka so splnením peňažného dlhu a spočíva v tom, že dlžník musí poskytnúť veriteľovi okrem vlastného plnenia (istiny) tiež stanovené percento z tej časti peňažného dlhu (záväzku), s ktorým je v omeškaní. V dôsledku omeškania dlžníka nevzniká medzi účastníkmi nový (ďalší) záväzkový právny vzťah; ak teda vznikne dlžníkovi povinnosť zaplatiť veriteľovi úroky z omeškania, dochádza k zmene obsahu práv a povinností dlžníka, inak povedané, k zmene v obsahu záväzkového právneho vzťahu spočívajúcom v tom, že vedľa povinnosti splniť hlavný záväzok je dlžník povinný splniť záväzok vedľajší (akcesorický).

36. Povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu (záväzku) nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok.

37. Žalobkyňa si nárok na úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne od 2.3.2017 do zaplatenia uplatnila až podaním doručeným súdu prvej inštancie 2.3.2020. Keďže na náhradu škody žalobkyňa žalovanú vyzvala podaním z 11.11.2015 a žalobu súdu prvej inštancie doručila 11.12.2015, úroky z omeškania boli uplatnené až po zákonom stanovenej premlčacej dobe a z toho dôvodu odvolací súd podľa § 388 CSP rozhodol tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti priznaných úrokov z omeškania tak, že tento nárok v naznačenom rozsahu zamietol.

38. Žalobkyňa odvolaním napadla aj výrok prvoinštančného rozsudku o trovách konania.

39. V konaniach, v ktorých dôvodnosť a výšku uplatneného nároku nie je možné predvídať vzhľadom na to, že závisí od znaleckého posudku, resp. od úvahy súdu je právnou vedou i praxou akceptovaný názor, podľa ktorého zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) je nutné aplikovať aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takýchto prípadoch žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku nemožno považovať za procesne neúspešného a zaťažiť ho procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov je potrebné rozlišovať, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základ sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy (škody) je potom druhotná a nadväzujúca. Obdobne odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody len odhaduje. Aj tu je podstatný fakt, že škoda bola spôsobená a jej výška nasleduje. Žalobkyňa v prejednávanej veci preto treba považovať za plne procesne úspešnú, keďže mala plný úspech čo sa týka základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jej procesného úspechu, závisela od znaleckého posudku. Toto východisko je akceptovateľné tak aj v prejednávanej veci, kde žaloba v základe nároku bola úspešná, keď náhrada trov prvoinštančného konania žalobkyňi bude vypočítavaná iba z výšky prisúdenej sumy.

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, spolu s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaná v odvolacom konaní úspech, až na uplatnené príslušenstvo pohľadávky tvoriace oproti istine nepatrnú časť nemala a preto žalobkyňi bol priznaný na podklade vyššie uvedených princípov nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak len vo výške vychádzajúcej z prisúdenej sumy.

41. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).